

**МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ
УКРАЇНИ**
Мін'юст

вул. Архітектора Городецького, 13, м. Київ, 01001
тел.: (044) 364-23-93, факс: (044) 271-17-83
E-mail: callcentre@minjust.gov.ua,
themis@minjust.gov.ua,
Web: <http://www.minjust.gov.ua>,
код згідно з ЄДРПОУ 00015622

**Комітет Верховної Ради
України з питань бюджету**
Кабінет Міністрів України
Рахункова палата

Міністерством юстиції України на виконання доручення Прем'єр-міністра України Дениса Шмигала від 09.12.2021 № 54810/4/1-21 до звернення Комітету Верховної Ради України з питань бюджету від 08.12.2021 № 04-13/12-2021/382111, доручення Першого віце-прем'єр-міністра України – Міністра економіки України Юлії Свириденко від 02.12.2021 № 54810/1/1-21 до листа Рахункової палати від 24.11.2021 № 08-2918, а також листа Рахункової палати від 24.11.2021 № 08-2919 щодо рішення Рахункової палати від 09.11.2021 № 27-1 «Про розгляд Звіту про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету, виділених Міністерству юстиції України на забезпечення формування і реалізації державної політики у сфері організації примусового виконання рішень судів та інших органів (посадових осіб)» (далі – Рішення) та затвердженого цим Рішенням Звіту про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету, виділених Міністерству юстиції України на забезпечення формування і реалізації державної політики у сфері організації примусового виконання рішень судів та інших органів (посадових осіб) (далі – Звіт) повідомляється.

Контрольною групою Рахункової палати у період з 13.08.2021 по 13.10.2021 було проведено аудит ефективності використання коштів державного бюджету, виділених Міністерству юстиції України на забезпечення формування і реалізації державної політики у сфері організації примусового виконання рішень судів та інших органів (посадових осіб), за 2020 рік та I півріччя 2021 року, за результатами якого складено акт від 13.10.2021 № 01-08-10/94.

У зв'язку з наявністю зауважень до змісту акта та проекту Звіту відповідно до частини четвертої статті 34 та частини третьої статті 35 Закону України «Про Рахункову палату» Міністерством юстиції України було надіслано письмові зауваження та заперечення щодо положень акта та проекту Звіту, з якими не погоджується Мін'юст (листи від 21.10.2021 № 96925/116383-12-21/16.1.1 та від 01.11.2021 № 101779/16.1.1/12-21). Рахунковою палатою зазначені зауваження та заперечення взято до уваги не в повному обсязі.

Міністерством юстиції України 29.11.2021 отримано Звіт, затверджений рішенням Рахункової палати від 09.11.2021 № 27-1, яким надано рекомендації щодо усунення порушень і недоліків за результатами проведеного аудиту (лист Рахункової палати від 24.11.2021 № 08-2919).

Інформуємо, що Міністерством юстиції України рекомендації щодо усунення порушень і недоліків за результатами проведеного аудиту взято до відома та виконання.

До пункту 4 Рішення стосовно внесення на розгляд Уряду пропозиції про усунення правової колізії чинних актів законодавства щодо виплати державним виконавцям органів державної виконавчої служби – державним службовцям винагороди за рахунок виконавчого збору повідомляємо.

Неузгодженість між чинними нормативно-правовими актами, їхнє протиріччя з одного й того самого предмета регулювання, а також суперечність між двома або більше формально чинними нормами права, прийнятими з одного і того ж питання, в теорії права відомі як колізія норм права.

Колізія норм права вирішується шляхом вибору того нормативно-правового акта, який має бути застосований до конкретного випадку (юридичного факту).

У разі існування неузгодженості між нормами, виданими одним і тим самим нормотворчим органом, застосовується акт, виданий пізніше, навіть якщо прийнятий раніше акт не втратив своєї чинності.

При розбіжності між загальним і спеціальним нормативно-правовим актом перевага надається спеціальному, якщо він не скасований виданим пізніше загальним актом.

Так, Закон України «Про державну службу» прийнято Верховною Радою України 10.12.2015.

Статтею 3 Закону України «Про державну службу» передбачено, що цей Закон регулює відносини, що виникають у зв'язку із вступом на державну службу, її проходженням та припиненням, визначає правовий статус державного службовця, а також, що дія цього Закону поширюється на державних службовців:

- 1) Секретаріату Кабінету Міністрів України;
- 2) міністерств та інших центральних органів виконавчої влади;
- 3) місцевих державних адміністрацій;
- 4) органів прокуратури;
- 5) органів військового управління;
- 6) органів дипломатичної служби;
- 7) державних органів, особливості проходження державної служби в яких визначені статтею 91 цього Закону;
- 8) інших державних органів.

Відповідно до Закону України «Про державну службу» державний службовець – це громадянин України, який займає посаду державної служби в органі державної влади, іншому державному органі, його апараті (секретаріаті) (далі – державний орган), одержує заробітну плату за рахунок коштів державного бюджету та здійснює встановлені для цієї посади повноваження,

безпосередньо пов'язані з виконанням завдань і функцій такого державного органу, а також дотримується принципів державної служби.

Отже, цей Закон визначає принципи, правові та організаційні засади забезпечення публічної, професійної, політично неупередженої, ефективної, орієнтованої на громадян державної служби, яка функціонує в інтересах держави і суспільства, а також порядок реалізації громадянами України права рівного доступу до державної служби, що базується на їхніх особистих якостях та досягненнях.

При цьому правові засади організації і діяльності певних державних органів та їх державних службовців визначаються спеціальними законодавчими актами.

Залежно від функцій держави, які підлягають реалізації певним державним органом, у спеціальному законодавчому акті визначаються певні особливості до професійної компетенції державного службовця цього органу, його права та обов'язки, а також встановлюються певні гарантії, які можуть полягати в соціальному, матеріально-побутовому забезпеченні тощо.

Згідно зі статтею 129¹ Конституції України забезпечення виконання судового рішення покладено на державу.

Водночас реалізація цього конституційного принципу покладена на органи державної виконавчої служби (державних виконавців) та приватних виконавців.

Основи організації та діяльності з примусового виконання рішень органами державної виконавчої служби та приватними виконавцями, їхні завдання та правовий статус визначаються Законом України «Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів» (далі – Закон № 1403), прийнятим Верховною Радою України 02.06.2016.

Відповідно до статті 7 Закону № 1403 державними виконавцями є керівники органів державної виконавчої служби, їхні заступники, головні державні виконавці, старші державні виконавці, державні виконавці органів державної виконавчої служби.

Державний виконавець є представником влади, діє від імені держави і перебуває під її захистом та уповноважений державою здійснювати діяльність з примусового виконання рішень у порядку, передбаченому законом.

Згідно зі статтею 8 Закону № 1403 державні виконавці, керівники та спеціалісти органів державної виконавчої служби є державними службовцями. Положеннями статті 11 цього Закону передбачено їх призначення на посади та звільнення з посад у порядку, встановленому Законом України «Про державну службу», з урахуванням особливостей, визначених законодавством.

Відповідно до статті 5 Закону № 1403 державний виконавець під час здійснення професійної діяльності є незалежним, керується принципом верховенства права та діє виключно відповідно до закону.

Стаття 9 Закону № 1403 закріплює гарантії незалежності державних виконавців, які полягають, зокрема, в особливому порядку фінансування та матеріально-технічного забезпечення органів державної виконавчої служби; дієвому механізмі мотивування державних виконавців.

Таке мотивування закріплено в положеннях статті 13 Закону № 1403, яка передбачає, що заробітна плата працівника органу державної виконавчої служби

складається з посадового окладу, премії, доплати за ранг та надбавки за вислугу років, винагороди, а також інших надбавок згідно із законодавством.

Порядок виплати та розміри винагород працівникам органів державної виконавчої служби встановлюються Кабінетом Міністрів України.

Пунктом 18 частини четвертої статті 30 Бюджетного кодексу України передбачено, що кошти, отримані до спеціального фонду Державного бюджету України за рахунок джерел, визначених пунктом 13¹ частини третьої статті 29 цього Кодексу (50 відсотків виконавчого збору, стягнутого органами державної виконавчої служби), спрямовуються на здійснення витрат, пов'язаних з організацією і проведенням виконавчих дій, виплату винагороди державним виконавцям. Також цим пунктом передбачено, що Порядок виплати та розміри винагород державному виконавцю встановлюються Кабінетом Міністрів України.

З огляду на викладене та те, що Закон № 1403 прийнятий пізніше ніж Закон України «Про державну службу», зазначаємо, що Міністерство юстиції України не вбачає правової колізії між цими законодавчими актами, а встановлення заробітної плати державних виконавців на рівні з усіма державними службовцями прямо суперечить положенням статей 9, 13 Закону № 1403 та Бюджетному Кодексу України, наведеним вище.

Щодо питання незабезпечення Департаментом державної виконавчої служби Мін'юсту в повному обсязі складання адміністративних регламентів повідомляємо, що відповідно до Інструкції з організації внутрішнього контролю в системі Міністерства юстиції України, затвердженої наказом Міністерства юстиції України від 11.01.2019 № 109/5, Департаментом державної виконавчої служби Мін'юсту забезпечено розроблення, завершення опрацювання та затвердження 11 адміністративних регламентів, які у встановленому порядку передано головному спеціалісту з питань внутрішнього контролю Мін'юсту.

Щодо незабезпечення апаратом Мін'юсту впродовж 10 місяців 2021 року закупівлі послуг з користування автоматизованою системою виконавчого провадження (далі – АСВП) інформуємо, що Міністерством юстиції України проведено переговорну процедуру закупівлі вказаних послуг з державним підприємством «Національні інформаційні системи» та підписано відповідний договір.

Також інформуємо, що придбану для потреб Департаменту державної виконавчої служби Мін'юсту оргтехніку (персональні комп'ютери, ноутбуки, багатофункціональні пристрої), враховуючи зауваження Рахункової палати, було розподілено за призначенням та передано працівникам Департаменту державної виконавчої служби.

З метою виконання рекомендацій щодо усунення недоліків, виявлених під час внутрішнього аудиту стосовно оцінки надійності та ефективності функціонування АСВП, наказом Міністерства юстиції України від 13.05.2021 № 1510/7 затверджено План заходів щодо впровадження аудиторських рекомендацій. Відповідальними структурними підрозділами забезпечується виконання вказаного Плану, зокрема здійснено аналіз шаблонів процесуальних документів, що формуються в АСВП, розроблено оновлені окремі шаблони

процесуальних документів, розроблено пропозиції щодо необхідності технологічного врегулювання реалізації/доопрацювання окремих компонентів АСВП тощо.

До пункту 5 Рішення щодо питання запровадження у державному бюджеті окремої бюджетної програми для фінансування заходів із забезпечення функціонування системи органів Державної виконавчої служби України та виконання ними завдання із формування та реалізації державної політики у сфері організації примусового виконання рішень судів та інших органів (посадових осіб) слід зазначити таке.

Державну виконавчу службу України (центральний орган виконавчої влади з окремою бюджетною програмою) відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 21.01.2015 № 17 «Питання оптимізації діяльності центральних органів виконавчої влади системи юстиції» з метою оптимізації діяльності центральних органів виконавчої влади системи юстиції, раціонального використання бюджетних коштів та на виконання пункту 9 розділу III «Прикінцеві положення» Закону України від 28.12.2014 № 76-VIII «Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, законодавчих актів України» (щодо скорочення чисельності працівників державних органів) було ліквідовано, а на Міністерство юстиції України покладено завдання і функції з реалізації державної політики у сфері організації примусового виконання рішень судів та інших органів (посадових осіб).

Виконання зазначених функцій здійснюється та забезпечується апаратом Мін'юсту та міжрегіональними управліннями Міністерства юстиції (їх структурними підрозділами) в межах видатків, передбачених у кошторисах відповідних бюджетних установ, за бюджетною програмою КПКВК 3601010.

Згідно з наказом Міністерства фінансів України від 14.01.2011 № 11 «Про бюджетну класифікацію», якщо головний розпорядник є відповідальним виконавцем бюджетної програми, виконання якої забезпечується його апаратом, четвертим знаком коду бюджетної програми визначається цифра «1». Якщо бюджетна програма пов'язана з функціонуванням апаратів органів державної влади, п'ятий та шостий знаки коду визначаються цифрами «01». Отже, код бюджетної програми для забезпечення функціонування органів державної виконавчої служби має бути 3601010.

Крім того, оскільки чинне бюджетне законодавство передбачає складання кошторису та інших документів, що застосовуються в процесі виконання бюджету, для бюджетної установи, а не її структурного підрозділу, виокремити з кошторису апарату Мін'юсту окремий кошторис структурного підрозділу не є можливим.

Враховуючи Рішення Рахункової палати, міжрегіональним управлінням Міністерства юстиції України надіслано лист від 09.12.2021 № 121666/16.1.1/32-21 з вимогами щодо забезпечення виконання наданих Рахунковою палатою рекомендацій, зокрема, щодо забезпечення при складанні пропозицій до проєкту державного бюджету на наступні бюджетні періоди належного обґрунтування потреби в бюджетних видатках; недопущення включення до бюджетних запитів видатків, не підтверджених належним

обґрунтуванням та деталізованими розрахунками; дотримання норм чинних нормативно-правових актів, що регламентують складання проєктів кошторисів та включення до них обсягів бюджетних асигнувань, зокрема видатків на оплату праці в частині стимулюючих виплат; забезпечення дієвого внутрішнього контролю за плануванням та ефективним використанням бюджетних коштів; забезпечення ефективного управління бюджетними коштами.

Апаратом Мін'юсту у наступному плановому бюджетному періоді передбачається вжити заходів для забезпечення підтвердження показників запланованих видатків належними економічними обґрунтуваннями та розрахунками відповідно до Порядку складання, розгляду, затвердження та основних вимог до виконання кошторисів бюджетних установ, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 28.02.2002 № 228, та розглянути питання щодо удосконалення при підготовці паспорта бюджетної програми на 2022 рік за КПКВК 3601010 результативних показників затрат та якості, які характеризують виконання завдань і функцій у сфері організації примусового виконання рішень судів та інших органів (посадових осіб).

Міністр

Денис МАЛЮСЬКА